

TĖVIŠKĖS ALDAI

Nr 32 (1723) 1990 m. rugpjūčio mėn. 28 d.

XXXV METAI

Melbourne

NENUŽENK NUO AKMENS, O MARIJA!

*Cia Marija stebuklinga
Mojais skęsta tarp žiedų.
Cia maldų sudėtos puokštės,
Kiek palengvina vargų!*

*Nenuženk nuo akmens, o Marija,
Pušinėly žaliaam Siluvos.
Nes krauju ten ir ašaros lyja,
Nepalik, nepalik Lietuvos.*

*Giedojau šį jaunatvišką posmą
dar laisvoj mūsų Tėvynėj - kur taip
lengva buvo tikėti, melstis ir mylėti.*

Dabar vien minčių ilgesy kyla bokštai Tėvynės šventorių, ar kaimo bažnyčių šventorių tarp aukštų klevų. Ir dabar jie atgyja tarsi vizija virš gyvenimo audrų, kurioje gali ir kūnu pailsėti ir dvasia atsitiesti, ypač suklupęs prie Marijos altoriaus. Kokia pilnatvė sugausdavo vargonai, kaip nežemiškai skambėdavo tos giesmės artojų. O koks dvasios pakilimas po šv. Komunijos, kai rodo širdis netelpa krūtinėj ir trokšta būti vis gėra ir geresne visiems. Rodos taip meiliai žvelgia ir guodžia lyg motina Marija su Kūdikiu ant rankų - baltom ievom ir mėlynom alyvom papuošta. Kad ir vargingų bakūžių, bet buvom mes dukros ir sūnūs savo Marijos šventovių ir vaikai mes plačios Lietuvos, o krūtinėje degė jaunystės troškimai su karštais idealais „Visa atnaujinti Kristuje“. Mokslo jaunimas pasiryžęs vis kilti kultūroj, o savo mokslo darbai ir kūryba iškelti Lietuvos vardą pasauly, arba anot profesoriaus Kazio Pakšto: „Pasukti Lietuvos laikrodį 100 metų pirmyn!“

Bet neilgai džiaugėmės šia mūsų laime ir vizija šviesios Tėvynės ateities, bet kaip mano dainoj:

*Blogi laikai atėjo
Išvaržė namelius -
Ar rūtom beužsėsi
Tuos rūpesčius gilius ...*

Atėjo pikti žmonės, išdraskė mūsų sodybas ir ištrypė rūtų darželius, o ypač pasikėsino į mūsų Bažnyčias, Marijos šventoves. Pačius pirmuosius smūgius, kaip kalavijus aštrius, su iniršimu jie nukreipė į Bažnyčią bei jos tikinčiuosius. Suvirpo skausmu milijonai širdžių, o altorių apšlakstė kraujas kankinių! Pasaulis nematė ir neigirdėjo, o gal ir nesuprato - o ir pasiskųst niekam nevalia - o kad šauksmo negirdėtų - uždengė siena geležine - slopia.

Ir taip praėjo daugiau kaip 40 metų - kaip apie tai sako prof. B.Kuzmickas, šį religijos draudimą palyginamas su 40 metų trukusiu spaudos draudimu. Tiesa, didelė

PRELATUS PETRAS BUTKUS, MBE

žala padaryta ne tik kultūrai ir moralei, bet ir tautos mentalitetui ...

Bet ne visus išgąsdino ta priespauda ir ne visus palaužė! Broliai artojai ir pro draudimus, pro užtvaras spygliuotų vielų - didžiais būriais veržėsi prie Marijos ir Tautos šventėse. Vėl minčių minios puolė prie Marijos, nes tik čia galėjo išlieti savo skausmų ašaras, tik čia galėjo sudėti tą vergijos kelio vargą, kurį tarsi keliais ėjo, kaip Vilniuje kalvarijas ...

Kas išsakys tų sugeltųjų širdžių skausmą kartų. Kas surinks tas ašaras prie akmens klanais išlietas. Tik Tu, Marija, tik Tu vienui viena gali užtarti, tas mūsų kančias nunešdama pas Viešpatį ir savo Sūnų Numylėtą.

*Marija Dangaus Karaliene šviesi
Ant akmens apskreikus Siluvoj.
Tu ir šiandien viltim ir paguoda
esi -*

*Pasilenkus prie mūsų Tėvynės
vergių.*

Popiežius Jonas XXIII yra pasakęs, kad šis XX amžius bus vadinamas ir Marijos amžiumi. Ar ne Marijai užtariant štai jau stovime angoje naujos epochos, kurią Ji išpranašavo! Ar ne Marijai laiminant, štai baigėsi jau teroro ir baimės laikai ir tamsiam horizonte pradėjo žėruoti vėl laisvės aušra. O dabar ji vis labiau ir nesulaikomai švinta.

Ypač nuostabūs reiškiniais dvasinio ir herojiško apsisprendimo mūsų tautoje. Jau kyla tragiški mūsų didvyriai, kurie neišdavė savo Tėvynės nė jos nelaimėje, bet narsiai ją gynė, tikėdami šviesia jos ateitimi.

Kaip pirmuosius smūgius patyrė Bažnyčia, taip dabar tarsi pirmajai nukrito tos ją kausčiusios grandinės, tarsi atsipė peiliai ir numesti patvorin ir jų prisakai nedori.

Su didžiu džiaugsmu suskambo laisvės giesmės, prisipildė bažnyčios ir tų, kuriems ten įngimimas reišė pragaištį, o ypač sugūžėjo gausūs jaunimo būriai. Tik tegu tas dvasinis atgimimas nepraeina su entuziazmo banga, bet būna pastovus ir tvirtas su tikėjimu, kad dvasinio atgimimo saulei kylant - nuslinks ir paskutinieji nelaisvės debesys, su tikėjimu, kad gerų žmonių maldos yra ne tik mūsų tautos, bet ir viso pasaulio viltis!

Tau nuoširdžios mūsų padėkos maldos, o brangi Siluvos Motinėle. Kad daug metų vergijos stovėjai liūdna su mumis ant akmens - jau laisvės viltim skamba himnai Tavo vaikelių. Tegu ir iš šių tremties tolių mūsų giesmės skardens!

APGAILIME IR MELDŽIAMĖS

Lietuvoje rugpjūčio 3d. mirė Jo Ekscelencija arkivyskupas LIUDAS POVILONIS, gimęs 1910.VIII.25. Kunigu įšventintas 1934.VI.29. Marijonas vienuolis. Klaipėdoje 1957-60 pastatė didžiulę Švč. Marijos Taikos Karalienės bažnyčią. Sovietų valdžia už tai jį nubaudė 8 metus kalėjimo. Vyskupu konsekruotas 1969.XII.21, o 1973m. paskirtas Kauno arkivyskupijos apaštalinio administratorium, 1984m. pakeltas arkivyskupu. Lietuviai kunigai Australijoje ir tikintieji jungiamės šiame liūdesyje su Lietuva, o savo nuoširdžią užuojautą išreiškia šv. Mišių auka ir maldomis.

Prelatus Petras Butkus, MBE
Australijos Lietuvių Katalikų Sielovados vardu

Šventė Marijos Garbei

Melbourno Lietuvių Katalikų Moterų Draugija savo metinę šventę yra pasirinkusi Švč. Marijos į Dangų Ėmimo šventę. Tai aukščiausias mergaitės ir moters idealas, kuri buvo išrinkta Dievo sūnaus Jėzaus Motina ir po savo mirties paimta į Dangų su kūnu ir siela. Tas Marijos išaukštinimas neturi žmogiškai suvokiamos garbės ženklų, didingumas, kuriame Marija yra, kelia mums džiaugsmo, pasitikėjimo, didina viltį.

Šventę pradėjome Lietuvos Kankinių kopyčioje Lietuvių Namuose rugpjūčio 18d. Marijos į Dangų Ėmimo Mišias aukėjo kun. Pr. Dauknyš, taręs šventei pritaikintą pamokslą. Skaitymus atliko Jadvyga Petraitenė ir Vida Vaitiekūnienė, o visos su savo svečiais giedojome sutartinės giesmes ir priėmėm šv. Komuniją.

Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje vyko Draugijos narių paruošti pietūs. Vaišės palaimino kapelionas kun. Dauknyš ir kartu visos pasimeldėm už mirusius nares ir palaimos gyvosioms. Draugijos pirmininkė Halina Stakuvienė perskaitė gautus sveikinimus ir ji pati tarė turiningą žodį. Dar sveikino Draugiją kun. Dauknyš. Julė Grigaitienė pateikė Nelės Mazalaitės įdomią novelę. Birutė Saulytė-Kymantienė solo padainavo porą skambių dainų. Taip iškiliai šventėme savo metinę šventę ir didelė viltimi prie Marijos su prašymu: „Vis globok Zemaičių kraštą, laimink laisvę Lietuvos!“

Europos katalikai

Speyer'yje, Vakarų Vokietijoje, įvyko Europos kardinolų, vyskupų ir katalikiškųjų organizacijų atstovų susitikimas, kuriam vadovavo Popiežiškosios tarybos dialogui su netikinčiaisais palaikyti pirmininkas kardinolas Poupard. Susitikime buvo svarstomi dabartiniai Bažnyčios uždaviniai Europoje, įvykusių politinių ir socialinių pasikeitimų šviesoje. Katalikiškųjų bendruomenių atstovai iš Centro bei Rytų Europos kraštų plačiai pasakojo apie priespaudos metais tikinčiųjų patirtus persekiojimus, apie tikėjimo teikiama dvasios stiprybę, kuri padėjo sėkmingai pasipriešinti visose gyvenimo srityse siautėjusiam ateizmui. Susitikimo metu buvo aptartas pagalbos teikimas Rytų Europos katalikų bendruomenėm. Nutarta kitą panašų susitikimą surengti 1992-ais metais Prahoje. LRTV

Maironis Vokiškai

Kun. A. Franzkaičio dovana Lietuvai

Gera naujiena. Siomis dienomis iš Vokietijos mus pasiekė naujas leidinys — Maironis vokiškai. Tai 72 mūsų poeto eilėraščiai, atrinkti iš „Aus der Lyrik des litauischen Dichters Maironis“. Vertėjas Alfred Franzkeit pasirūpino ir knygos išleidimu — gražiai atspausdinta Gerhard Rautenberg spaustuvelyje, Leere, 1990 metais. Atrodo, kad vertėjas davė ir reikalinga lėšas. Knyga gaunama adresu: Alfred Franzkeit, In den Wiesen 3, D-2839, Wehrbleck, Germany.

Taigi pirmiausia ir susipažinkime su geradariu vertėju. Tai Lietuvos vokietis. Mokėsi Kauno vokiečių, vėliau VI Šančių gimnazijoje. Nuo 1941 m. repatriacijos gyvena Vakarų Vokietijoje. Čia tęsė teologijos studijas. Yra evangelikų liuteronų kunigas. Jo rūpesčių Wehrblecko pelkėse — pievose įsteigta didžiulė priglauđa, globojanti keletą šimtų senelių bei invalidų. Kiekvienam jų skiriamas atskiras kambarys, gera priežiūra. O toliau tekalba pats A. Franzkaičius: „Bendradarbiauju su lietuviais, esu Lietuvos vokiečių organizacijos vadovybėje, leidžiu metrašį „Heimatgruss“. Esu labai artimas Lietuvos kultūros institutui Huetttenfelde, renku ir rašau kultūrinės žinias ELTAI. Bet svarbiausias mano noras tai lietuviškos lyrikos vertimas į vokiečių kalbą. Šį darbą pradėjau dar Lietuvoje, būdamas vokiečių gimnazijos mokinys, tęsiau VI gimnazijoje Šančiuose. Iš naujo vėl tęsiau darbą Vokietijoje. Esu išvertęs daugiau kaip 120 lietuvių poetų kelis šimtus kūrinų ir ne tik tai eilėraščių, bet ir daugybę novelių, dvi dramas /Grušo „Barborą Radvilaite“ ir Landsbergio „Penki stulpai turgaus aikštėje“, paruošiau knygelę apie Sv. Kazimierą, susirašinėju su lietuvių rašytojais bei kultūrininkais“.

Kalbėdamas apie lietuvių — vokiečių santykius, autorius rašo, kad lietuviai ne visada gerai atsiliepdavę apie vokiečius. Bet tie laikai seniai praėję. Gal būt ir vokiečiai (čia turiu mintyje anuos, nosis labai aukštai iškėlusius Reicho vokiečius) supras, ko jie nustojo, nebeturėdami rytuose savo seno kaimyno — Lietuvos! O apie į Vokietiją pasitraukusius ir čia įsikūrusius Lietuvos vokiečius jis rašo: „Mes, kad ir mažai ir, deja, mažėjanti Lietuvos vokiečių bendruomenė, stengiamės nepamiršti Lietuvos. Norime ir Reicho vokiečiams — tautiečiams priminti tąją Lietuvą ir jos niekuomet nepalūžusį laisvės siekimą ir, kur tai įmanoma, statyti tiltus tarp abiejų mūsų tautų. Sakau „mūsų“. Nes ir lietuviai mūsų — lygiai kaip ir mes lietuvius, —

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis Čikagoje

kaimynus labai dažnai „saviškiais“ vadindavome. Esame lietuviams šiolei dėkingi už gerą kaimynystę, draugystę ir kartais net brolystę!

Maironis — lyrikas, lietuvių tautos dainius. Jis kūrė, rašė lietuviams ir Lietuvai, rečiau tapaliesdamas pasaulines ar šiaip jau kitataučiams įdomesnes problemas. Taigi jis yra mūsų ir galima sakyti tik mūsų potas. Jo mintys retai tegali sudominti svetimtautį, ypač nepažįstantį Lietuvos. Per dešimtis metų Maironis praktiškai tebuvo lietuvių literatūros klasikas: jo raštai skaitomi tik trijų milijonų tautoje ir buvo grėsmė, kad jis ir liks tik lietuvių poetas. Tačiau

A. Franzkaičius pasiryžo jį išvesti į vokiškai skaitančiųjų pasaulį. O jis ne taip jau mažas. Vokiškai nūdien kalba 118 milijonų gyventojų. Vokiškos tautos — vakariniai ir rytiniai vokiečiai, austrai, dauguma šveicarų, lichtenšteiniečių, luksemburgiečių ir kt. Vokiečių kalba plačiai išplitusi pasaulinėje literatūroje, pramonėje, prekyboje, technologijoje. Nepr. Lietuvoje ji buvo pagrindinė svetima kalba gimnazijose, dėstoma aukštosiose mokyklose. O ir okupacijos metais ji dėstoma daugelyje mokyklų.

Bet ir prieš A. Franzkaičių Maironis galėjo būti vokiečiams šiek tiek žinomas. Bene pirmą kartą jo eilėraštis „Vilnius“ buvo atspausdintas 1917 m. vokiečių laikraštyje „Zeitung der 10 Armees“. Vertėjas Oskaras Worle. Kartais vienas kitas eilėraštis pasirodydavo kurioje nors antalogijoje. Čia daug padėjo nuo 1927 m. vokiečių literatūros profesorius Vytauto D. u. te Horstas Engertas. Jo versta Maironio eilėraščių ciklą atspausdino Karaliaučioje leidžiamas jaunimo žurnalas „Juniore“, Engerto sudaryta lietuvių poezijos antalogija. Pokario metais kai kurių Maironio eilėraščių vertimai buvo spausdinami Heidelberge leidžiamajame literatūros žurnale „Mickiewicz Blaetter“, jaunimo laikraštyje „Junge Welt“, 1983 m. Berlyne išleistoje lietuvių poezijos antalogijoje. Bet vis tai buvo tik nuotrupos.

A. Franzkaičius paruošė gerą Maironio eilėraščių atranką, knygos pradžioje atspausdino įžanginį rašinį, o pabaigoje studijėlę apie poeto kūrybą, pateikė jos įvertinimą: žodžiu, viskas, kas reikalinga vokiečiui skaitytojui. Nūdien eilėraščius verčiant praktikuojami du būdai verčiama pažodžiui, tik atpasakojant turinį ir laikantis originalo ritmo bei rimo. Mūsų vertėjas vertė antruoju būdu.

Zinia, tai nėra lengva, už tat taip išverstas eilėraštis duoda galimybę skaitytojui geriau pagauti poeto išreikštą dvasią. A. Franzkaičius čia atliko didelį darbą ir lietuviai su vokiečiais jam turi būti dėkingi.

Bet ne vienas A. Franzkaičius vertė lietuvių kūrybą į vokiečių kalbą. Čia proga prisiminti ir kiti vertėjai. Didžiausio dėmesio susilaukė mūsų liaudies dainos ir K. Donelaitis. Mūsų dainomis vokiečiai domėjosi ir jas į savo kalbą vertė jau nuo XVIII amžiaus. Tokių vertimų yra G. E. Lessingo, J. G. Herderio, W. Goethes, H. Engerto, L. Rhesos, G. Balte, G. Nesselmanno, R. Dehmelio, A. Chamisso, F. Tetznerio ir kt. autorių veikaluose. Mums ypač prisimintinas V. Jungferis (1893-1964), Vytauto D. U. to profesorius, parašęs apie Lietuvą keletą knygų, romanų 1948 m. Patrijos leidykla Tuebingene išleido jo „Litauischer Liederschreien“ /Lietuvių dainų garsai/. Šioje 1939 m. Kaune parašytoje knygoje jis gražiai pristatė lietuvių liaudies dainas vokiečių skaitytojui ir pateikė jų įvairių vertėjų 48 eilėraščius.

Kristijono Donelaičio „Metus“ į vokiečių kalbą vertė net keli autoriai. Jų vertimai išleisti: 1818 m. L. Rhesa, 1865 m. A. Sleicheris, 1869 m. G. Nesselmannas, 1894 m. L. Pasargė ir 1966 m. Hermann Buddensiegas. Pastarasis dar išvertė A. Mickevičiaus „Poną Tada“, D. Poškos „Mužiką Zemačių ir Lietuvos, A. Baranausko „Anykščių šilė“. Be je, pastarąjį prieš trejetą metų dar kartą išvertė ir išleido mūsų šis A. Franzkaičius. Prisimename ir geru žodžiu minime klaipėdiškį žymų vokiečių pasaulinio garso rašytoją Hermaną Sudermaną (1857-1928), kurio „Litauische Geschichten“ /Lietuvių apsakos/ yra geriausios iš jo literatūrinių kūrinų.

Nūdien Lietuva yra vargšė ir jai reikalinga nesavanaudiškų draugų. Tikėkime, kad kultūringas literatūrinis bendravimas padės stiprinti lietuvių — vokiečių tautų draugystę.

Kardinolas Gulbinovičius.

Nuo liepos 26-tos dienos Lietuvoje lankosi Wrocławo arkivyskupas metropolitas kard. Gulbinovičius. Prie Lietuvos-Lenkijos sienos svečią pasitiko šventos Teresės bažnyčios Vilniuje klebonas prelatas Algirdas Gutauskas. Kardinolas Gulbinovičius aplankė Vilniaus arkivyskupą Julijoną Steponavičių. Nuoširdžiai pokalbyje jie apsvarstė dabar Bažnyčiai iškilančius uždavinius, lietuvių ir lenkų katalikų santykius. Liepos 28-ąją kardinolas Gulbinovičius numato aukoti Mišias Aušros Vartų šventovėje, dalyvaujant apie 120 lenkų maldininkų, kurie peščiomis iš Liublino atkeliavo į Lietuvą. Liepos 29-ąją Wrocławo kardinolas numato pašventinti savo gimtinėje, Priščiųnų kaime, netoli Bivudžių, restauruotą koplyčią, kurioje buvo pakrikštytas.

ĮVYKIAI

Pabaltiečių Pirmininkai ir Jeltsinas. Trijų Pabaltijo respublikų AT-bų pirmininkai Jurmaloje susitiko su čia atostogaujanciu Rusijos federacijos prezidentu Jeltsinu. Jis šia proga vėl patvirtino, kad Rusijos federacija trokšta artimiausiu laiku pasirašyti su Pabaltijo respublikomis susitarimus dėl tarpusavio ryšių ir bendradarbiavimo išplėtimo ekonominėje ir kitose gyvenimo srityse. Jeltsinas pridūrė, kad susitarimam pasirašyti Rusijos federacija nestatys Pabaltijo respublikom jokių išankstinių politinių ar ekonominių sąlygų, pažymėjo, kad susitarimai bus tarp lygių ir suvereninių valstybių.

Estai ir Sovietai. Iš Estijos vyriausybinių sluoksnių patiriama, kad Estijos oficialiosios derybos su sovietine valdžia galbūt prasidėsiančios jau šią savaitę ir kad sovietų delegacijai vadovausiąs pats Gorbačiovas. Pagal spaudos agentūrų informacijas, sovietų derybos su Lietuva prasidėsiančios rugpjūčio mėnesį, bet tikslų derybų data dar nenustatyta. Galop iš Vašingtono pranešama, kad JAV-bių prezidentas Bush'as Baltuosiuose Rūmuose priims Latvijos ministrą pirm. Godmanį drauge su Latvijos užsienio reikalų ministru.

Perėjimo punktas ties Lazdijais. Užsienio spaudos agentūros praneša, kad nuo liepos 21-os dienos, bus vėl atidarytas Lietuvos ir Lenkijos pasienio perėjimo punktas ties Lazdijais. Per jį galima bus keliauti dieną ir naktį. Punctą kaip ankščiau, aptarnaus sovietiniai pasienio sargybiniai ir muitininkai. Pasienio perėjimo punktas ties Lazdijais sovietinės valdžios įsakymu nuo balandžio mėnesio vidurio buvo uždarytas privatiem keliautojam. Pagal turimas informacijas, per jį buvo leidžiama keliauti tik tarnybinius pasus turintiem asmenim.

Kinijoje nuteisti du katalikų dvasininkai. Vatikaną tik dabar pasiekė žinia, kad gegužės 21 dieną Kinijoje buvo nuteisti du katalikų dvasininkai — vyskupas Liu Guandong ir kunigas Zhemina. Pagal teismo nuosprendį, abu dvasininkai turės trejus metus dirbti vadinamoje perauklėjimo stovykloje. Vyskupas Liu ir kunigas Zhemina buvo nuteisti trijus metus kalėti lageryje vien dėl to, kad dalyvavo valdžios draudžiamoje religinėje veikloje. Vyskupas buvo surengęs slaptą susirinkimą, kurio metu buvo įkurtas Kinijos vyskupų konferencijos komitetas. Susirinkime dalyvavo apie dešimt kitų Kinijoje slapta veikiančių vyskupų. Tai buvo pirmas jų susitikimas po daugiau negu keturiasdešimties metų.

Anglijos karalienė Elžbieta II-oji paskyrė Bath ir Wells anglikonų vyskupą George Leonard Carey naujuoju Canterbury arkivyskupu ir tuo pačiu Anglijos Bažnyčios primu ir anglikonų pasaulinės bendruomenės pirmininku. Jis vadovaus apie 70-čiai mil. anglikonų visame pasaulyje. 54-verių m. amžiaus vysk. dr. Carey Centerbury arkivyskupo pareigas perims ateinančių metų pavasarį, kai dabartinis arkivyskupas dr. Runcie dėl amžiaus pasitrauks iš pareigų. Anglijos Bažnyčios primai turi atsistatydinti iš pareigų sulaukę septyniadesimt metų amžiaus.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mildažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$25. Kituose kraštuose \$30. Atskiras numeris 50c. Skelbimai už skilties vieną cm. — \$1.50. Nuolatinams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožūra.

Published by Dr. Pranas Daukyns
18 Henry St., Kensington 3031
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Europos atgimimas

Iš pokarinių griuvusių atstaciū Europą dabar transformuojasi į vieną iš svarbiausių pasaulio ekonominės ir politinės jėgos centrų.

Išsilaisvinimas Rytų Europos ir Vokietijos susijungimas tai du svarbūs Europos atgimimo faktoriai. Dar būdama viena Vakarų Vokietija turėjo metinį pazityvų eksportų-importacijų, 73 milijardų dolerių salda, dešimtim milijardų didesnį už Japonijos. Susijungus Rytų ir Vakarų Vokietija netruks taps didžiausia pasaulį ekonomine galybe. Gi visa Europos Bendruomenė, kuriai priklauso Belgija, Anglija, Danija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Airija, Italija, Olandija, Liuksemburgas, Portugalija ir Ispanija, eksportuoja kas metai praeitų už 750 milijardų dolerių sumą ir turi 340 milijonų gyventojų.

Po 1992 metų dar šešios Europos šalys - Austrija, Suomija, Islandija, Norvegija, Švedija ir Sveicarija - žada įsijungti į Europos ekonominę sferą. Buvę komunistinio režimo Rytų Europos kraštai turės ilgokai palaukti savo eilės, kad ir jie bus priimti į Europos tautų uniją. Pabaltijo valstybės po nepriklausomybės atstatymo gal neturės ilgai laukti, jei jų ekonominis atsistatymas vyks pagreitintu tempu.

Besiformuojanti Europos unija numato turėti bendrą ekonominę politiką ir kartu kalbėti vienu balsu svarbiuose pasaulio politiniuose klausimuose. Jei viskas eis pagal planą, Europa atgaus jos prarastą vyraujančią balsą ir taps viena iš stipriausių pasaulio galybių.

Nors yra numarytas, kad reguliariai susitikis S. Amerikos ir Europos Unijos vyriausios galvos ir užsienio reikalų ministrai, neužilgo Vašingtono balsas Europoje nustos savo svarumo, nes nei ekonominiai, nei politiniai, senasis žemynas nepriklausys nuo Amerikos.

Tokio didžiulio plano realizavimas nebus lengvas. Europa yra nacionalinių valstybių žemynas. Kiekviena šalis norės apsaugoti savo tautinius interesus, o unija gali egzistuoti tik atsisakant bent jų dalies visų labui. Jau dabar tarp anglų netrūksta nusistačiusių prieš suvietytą Vokietiją. Vienas Londono ministras viešai prikalbėjo apie Vokietijos dominacijos pavojų tiek, kad turėjo skubiai atsistatyti. Prancūzai, priešingai, norėtų, kad Vokietija būtų įjungta į suvienytą Europą, nes tada, pagal juos, vokiečių militarinė mašina būtų kontroliuojama visų unijos narių, ir būtų išvengiama naujų konfliktų ateityje. Panašiai galvoja ir olandai, danai ir belgai.

Kita problema, tai valiutos klausimas. Kokie pinigai bus toje bent ekonomiškai suvienytoje Europoje? Šiuo metu tvirtčiausia yra vokiečių D-Markė. Nebus lengva Vokietijos Centraliniam Bankui užleisti jos vietą naujam piniginiui vienetai, kuris gal neturės vokiškos markės pasitikėjimo.

Vienok šitie klausimai greičiausiai bus nesunkiai išsprędžiami. Pralaimėjusi karą, o dabar tapus pasauline ekonomine jėga ir vėl susijungus, Vokietija dominuos Europos valstybių uniją. Norim ar ne, turim pripažinti, kad vokiečiai yra geri organizatoriai ir administratoriai. Jiems vadovaujant, Europos atgimimas

Rašo Dr. Jonas Kunca

turėtų eiti skalandžiai. Reikia tik tikėtis, kad su laiku galioji Vokietija nekartos praeities klaidų ir vadovaus visų, ne vien Vokietijos labui.

Lietuva, bent laikinai, liks Europos unijos pašonė ir galės išnaudoti savo geografinę padėtį krašto naudai tapdama pereinamoju punktu iš Vakarų į Rytų Europą. Iš Vokietijos lietuviai galės ne tik gauti technologinę ir ekonominę paramą, bet turės galimybės pasimokyti ir krašto sklandžios administracijos metodų. Rytuose, bent keliems dešimtmečiams, turėsime plačią Rusijos rinką mūsų krašto produktam.

Pabaltijo valstybės, taigi ir Lietuva, pritrauks nemažai užsienio investorių dėl mūsų darbo jėgos pigumo ir darbštumo. Lietuva turi galimybių pritraukti tirstai apgyventos Vakarų Europos turistus. Krašte yra gražių ir ramių vietų atostogų praleidimui tiem,

Derybos su dviem partneriais

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Landsbergis per radiją pasakyoje kalboje pažymėjo, kad Lietuva dabar turi du derybų partnerius - Sovietų Sąjungą ir Rusijos Federaciją, pridūrė, kad, jo įsitikinimu, Rusijos Federacija derybose su Lietuva bus patikimesnis partneris už Sovietų Sąjungą. Lietuvos Parlamento pirmininkas atkreipė dėmesį, kad Aukščiausiosios Tarybos Vilniuje sudarytosios komisijos ir ekspertų grupės jau pradėjo derybų parengiamuosius darbus ir kad už vieno ar dviejų mėnesių jau bus parengta politinė - teisinė sutartis su Rusijos Federacija. Šia sutartimi pasirašančios šalys viena kitą pripažins kaip atskiras valstybes, įsipareigos tarpusavio santykius pagrįsti lygiateisiškumu ir juos palankiai vystyti. Vytautas Landsbergis šia proga pakartojo, kad Lietuva, kaip ir kitos dvi Pabaltijo respublikos - Estija ir Latvija, - nemano pasirašyti TSRS sąjunginės sutarties. Mes norime

kurie nenorėtų poilsiauti Viduržemio pakraščiu žmonių skurdželyne. Reikės tik tinkamo aerodromo ir daugiau viešbučių su mandagi aptarnavimu.

Suvienuota Europa bus šokia tokia garantija prieš vartojimą jėgos tarpvalstybinių ginčų išsprendimui. Galėtų būti, susitprėjus Vokietija nenorėtų rūsti karinės bazės Rytprūsios. Greičiausiai, jai nepatiktų šita sritis perleisti Lenkijai, kuri jau dabar turi vokiečių dvi provincijas: Pomeraniją ir Sileziją. Kadangi Rytprūsios jau nėra likę vokiečių, yra galimybė, kad vokiečiam geriausia išeitis būtų perleisti juos Lietuvai, gal su sąlyga, kad būtų Rytprūsijų gyventojai, jei tokių būtų likę ir jei jie norėtų, galėtų grįžti ir gyventi į jų buvusią tėviškę. Mūsų krašto politikos vadovam vertėtų numatyti tokią ateities galimybę ir iš anksto pradėti ruošti tam dirvą.

Kol galutinai susikristalizuos Europos unija, Lietuva turės laiko atsigauti ekonominiai ir dvasiniai. Tik tada ir ji galės, jei norės, pasibelsti į suvienytos Europos duris, kad ir ją priimtų į šitą europiečių šeimą.

gyventi laisvai ir nepriklausomai, pažymėjo Landsbergis.

Pagal turimas informacijas, Lietuvos Aukščiausiosios Taryba rugpjūčio pirmąją, vienam mėnesiui nutraukė darbą. Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis apie rugpjūčio ketvirtąją numato vykti į Sveicariją, kur dalyvaus Einsiedeln regiamoje Europos lietuviškųjų studijų savaitėje. Landsbergis turės progos susitikti taip pat su šveicarų valdžios aukštais pareigūnais. Studijų savaitėje, taip kitų, iš Lietuvos dalyvaus taip pat Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas Kazimieras Motieka, Vilniaus universiteto prorektorius Povilionis, universiteto bibliotekos vice direktorius Caplikas. Iš Jungtinių Amerikos Valstybių, tarp kitų, numato atvykti Lietuvos diplomatinis atstovas Vašingtone Stasys Lozoraitis, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Vytautas Bieliauskas.

LRTV

Baltijos Tarybos posėdžiai

Rygoje ir Jurmaloje pasibaigė Baltijos Tarybos posėdžiai, kuriuose dalyvavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos Aukščiausiąjų Tarybų pirmininkai ir jų bendradarbiai, o viename posėdyje - Jurmaloje, taip pat Rusijos federacijos prezidentas Jeltsinas. Buvo priimti ir pasirašyti trys pagrindiniai dokumentai, kuriuose, kaip pastebi užsienio spaudos agentūros, nutiesiamos gairės trijų Pabaltijo respublikų nepriklausomybės įtvirtinimui.

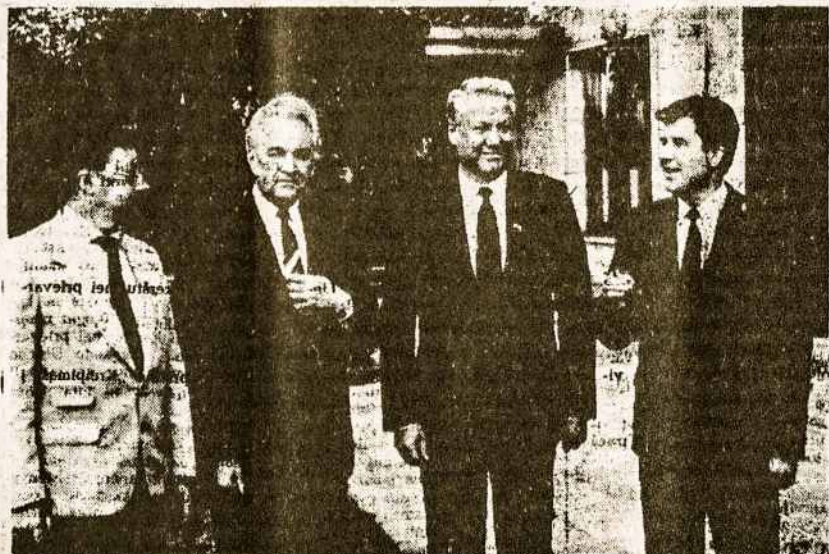
Pirmasis dokumentas, kurį pasirašė ir Rusijos federacijos prezidentas Jeltsinas, liečia trijų Pabaltijo respublikų santykius su Rusijos federacija, reiškiama pasiryžimas tuoj pat pradėti parengiamuosius pokalbius dėl trijų atskirų sutarčių sudarymo tarp Rusijos federacijos ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos. Šių sutarčių pagrindu bus išplėsti trijų Pabaltijo respublikų santykiai su Rusijos federacija politikos, mokslo, kultūros, prekybos ir kitose gyvenimo srityse.

Pabaltijo respublikų derybos su Rusijos federacija vyks be jokių išankstinių sąlygų. Tarpusavio ryšių ir bendradarbiavimo susitarimai turėtų būti parengti dviejų mėnesių laikotarpyje. Kitus du dokumentus pasirašė tikrai trijų Pabaltijo respublikų Parlamentų pirmininkai - Landsbergis, Gorbunovs ir Ruutel. Vienas jų liečia Pabaltijo kraštų bendradarbiavimo sustiprinimą ir politinės veiklos suderinimą siekiant įtvirtinti nepriklausomybę, o taip pat santykiuose su Maskva. Antrame dokumente nustatomos gairės Pabaltijo kraštų santykiams su kitomis respublikomis.

Pabaltijo respublikų Parlamentų pirmininkai dar kartą pabrėžia, kad Estija, Latvija ir Lietuva nei dabar, nei ateityje nepasirašys Kremliaus rengiamą naują Sovietų Sąjungos federacijos sutartį, reiškia susirūpinimą dėl Sovietų Sąjungos pastangų sutrukdyti Pabaltijo respublikų nepriklausomybės atkūrimą, protestuoja prieš sovietinės valdžios veiksmus trukdančius nepriklausomybės atstatymą.

LRTV

SUTARTIS SU RUSIJA!

Vytautas Landsbergis, Kazimieras Motieka, Stasys Lozoraitis, Vytautas Bieliauskas

BALTIJA 87

Apklausinėjamai apie Sovietų Sąjungą JAV-bių Senate

Jungtinių Amerikos Valstybių Senato užsienio reikalų komisijoje buvo praversti įdomūs apklausinėjamai apie Sovietų Sąjungą, jos dabartines ir ateities problemas, taip pat apie tai, kokia turėtų būti amerikiečių politika besikeičiančios sovietinės valstybės atžvilgiu. Posėdyje, be komisijos narių - senatorių, kalbėjo buvęs Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento tautinio saugumo tarybos viršininkas Brzezinski, Bostono universiteto profesorius Ra'nan, Amerikos Kongreso bibliotekos vedėjas ir rusų kultūrinės istorijos specialistas Billington ir Laisvės radijo tyrimų skyriaus laikinasis direktorius Goble. Apklausa pavadė Europos reikalų komisijos pirmininkas senatorius Biden, tarp kita ko, išreiškė nuomonę, kad Lietuvos pavyzdžiu paseks kitos respublikos, kurios reikalas nepriklausomybės, ir kad kai kuriom jų pasiseks tą tikslą atsiekti. Brzezinski tvirtino, kad Sovietų Sąjunga, tokia kokia ji dabar yra, pasmerkta pražūčiai, ir kad jos vadai tai supranta. Brzezinskio įsitikinimu, imperinė Rusija negalėsianti būti kartu ir demokratiška valstybė, o demokratinė Rusija negalėsianti būti imperinė. Amerikiečiai privalėtų remti ne bet koki, o tikrai demokratišką tautinį apsisprendimą. Brzezinskis siūlė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės remtų demokratizaciją iš viršaus, tai yra per Gorbačiova, ir iš apačios, tai yra per spontaniškus visuomeninius judėjimus Sovietų Sąjungoje.

Kongreso bibliotekos vedėjas ir rusų kultūrinės istorijos specialistas James Billington apibrėžė keturis pagrindinius nusistatymus rusų tautoje. Pirmąjį pavadino imperiniu-nacionalistiniu. Jo šalininkai mano, kad rusų istorija bus beprasmiška, jei neišliks imperija visoje dabartinėje Sovietų Sąjungos teritorijoje. Nerusų tautybėm galima daryti kai kurias svarbias nuolaidas, bet tik su sąlyga, kad jos liks sovietinės imperijos dalimi. Šio nusistatymo šalininkai esą vyresnieji karininkai, KGB ir partijos nariai, ypač provincijose. Jų politinė jėga didelė, bet visuomenėje jie turi labai mažai paramos. Antroji pozicija, Billingtono nuomone, yra konservatyvusis izoliacionizmas. Jos puoselėtojai mielai atsikratytų nerusų tautybių, kad išsaugojus rusų tautos vadinamą grynumą. Šio nusistatymo šalininkai mano, kad kiekviena tauta turi teisę turėti savo tėvynę, patriotizmą. Šiai nuomonei atstovauja Solženitsinas, kiti žymūs rašytojai ir intelektualai, turintys labai didelę įtaką rusų visuomenėje.

Trečia pozicija - tai Gorbačiovo pragmatinis reformizmas. Ji grindžiama įsitikinimu, kad galima atnaujinti esamą santvarką nauju dinamizmu, kuriam nereikšminga nei ideologija, nei tautinė tapatybė. Pragmatinio reformizmo šalininkai įsitikinę, kad mažai kas tenorės atsiskirti nuo atnaujintos federalinės santvarkos, nes joje bus produktyvesnė ekonomija, platesnė politinė autonomija. Pasak Billingtono, šia pozicija mažai kas nuoširdžiai tiki, tačiau ją tvirtai remia komunistų partija, kurios nariai siekia išsaugoti turimas

pozicijas ir privilegijas.

Ketvirtoji pozicija - tai liberalinė demokratinė alternatyva. Jos šalininkai gretos sparčiausiai iš visų auga. Liberalinės demokratinės alternatyvos puoselėtojai siekia, kad būtų sukurta decentralizuota, pliuralistinė demokratinė santvarka, kurioje ne rusų tautom būtų duotas tikras pasirinkimas: likti sovietų konfederacinėje valstybėje, ar eiti nepriklausomybės keliu. Šiai grupei priklauso Borisas Jeltsinas ir naujosios kartos politikai rusų Parlamente bei didžiųjų miestų

tarybose. Billingtono įsitikinimu, tik dvi grupės - konservatyvusis izoliacionizmo ir liberalinės demokratinės alternatyvos, - mano, kad Sovietų Sąjungoje reikia sukurti visiškai naują valdžią ir visuomenę. Kalbėtojo nuomone, pergalė išsikovo viena iš tų dviejų grupių arba abi drauge, tačiau kruvina kova tarp tautų galėtų sukelti pretekstą imperiniam nacionalistam perimti valdžios vairą.

Laisvės radijo tyrimų skyriaus laikinasis direktorius Goble tvirtino, kad Gorbačiovas, turbūt,

supras, kad jei jis leis periferinėm imperijos dalim taikingu būdu atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos, jam bus lengviau vykdyti skelbiamas reformas likusioje imperijos dalyje. Kalbėtojas išreiškė įsitikinimą, kad amerikiečiai mažai ką gali padaryti, kad sulėtintų sovietinės imperijos subyrėjimą. Lygiu būdu nėra tiek ekonominių resursų, kiek jų reikia sovietinės ekonomijos išgelbėjimui. Goble pritarė Brzezinskio minčiai, kad amerikiečiai turi remti tik tuos, kurie puoselėja demokratiją.

LRTV

Prieš pasmerkiant Irako Hussein ...

Kasdieną laikraščiai yra pilni pasipiktinimų ir grąšinių Irako Prezidento link. Žinoma, daugiausiai triukšmą kelia Amerikos prezidentas ir Izraelis, kad visos laisvės mylinčios tautos, nepaliekant ir „laisvės apaštala“ Sovietų Sąjungą, turi prisidėti prie Bagdado „Saladin“ sudraudimo. Nežiūrint į prezidento Bush'o šauksmą, Tautų Sąjunga nepripasidėda. Užėmimas Kuwait, o gal ir nėra pilnai pateisinimas, bet ir negali būti visiškai pasmerkta. Pabandykite eiti į Irako padėtį. Kuwait plotas 19,000 kv. km. (buvęs Irako dalis) turi nepilnai du milijonus gyventojų, iš kurių tik dalis yra vietiniai. Alyvos rezervai 94.5 bil. barrel (1 barrel = 159 litrai). Irakas su 16.2 mil. žmonių, beveik visi yra irakiečiai, plotas 0.45 mil.kv. km. turi 100 bil. barrel alyvos rezervų. Kuwait turi ilgą pakrantę ir gerą priėmimą prie Persijos įlankos, o Irakas neturi, ir jam reikia pumpuoti alyvą per Turkiją į Viduržemio jūros uostą ar per visą Saudi Arabia į Raudonosios jūros uostą.

Dvi salelės Bubiyan ir Warba, Kuwait ribose, kurių Irakas niekad nepripažino, dominavo Irako priėjimą prie Khor-Abdallah kanalo ir tuo pačiu išėjimą į Persijos įlanką. Ant minėto kanalo stovi naujai pastatytas Irako vienintelis prekybos ir karo laivyno uostas. Žinoma, Al Basra uostas būtų daug geresnis, bet yra užblokuotas nuskaudintais laivais ir pagaliau, Iranas visuomet gali pakeisti savo nuomonę. Taigi „neteisėtas užėmimas“ Kuwait'o nėra jau toks neteisėtas, ir ypač žiūrint Irako akimis. Jei Kuwait šieichas Jaber al-Ahmed būtų daugiau nuolaidesnis, gal ir dabar galėtų sėdėti savo rumuose. Įdomu, kaip turėtų elgtis šalis panašioje padėtyje kaip Irakas? Trumpai ir aiškiai - Iraku priėjimas prie Persijos įlankos yra gyvybinis reikalas ir Kuwait to nenorėjo matyti. Taigi Hussein pasirinko, neturėdamas kitos išeities, mums jau žinomą kelią.

Amerikos altruizmas Kuwaitui, ko Bush'as neparodė Lietuvai, ir apsaugojimai alyvos šaltinių taip reikalingų USA ir vakarams yra tik didelis burbulas. Be Irako ir Kuwait dar yra kitos OPEC šalys, pav. Algeria, Ekvadoras, Indonesia, Iranas, Libya, Nigeria, Qatar, Saudi Arabia - alyvos rezervai 255 bil. barrel, Suvienytas Arabų Emiratas bei Venezuela. Visiškai „nekalta“ pamirštama milžiniški alyvos šaltiniai Aleskoje, Anglijos Šiaurės jūroje, Meksikoje, rusų okupuotame Azerbaidžane - Baku, Rumunijoje bei Sibire. Kur Amerika matotą Alyvos tragediją?

Siuntimas karo laivų į Persijos įlanką ir į Raudonąją jūrą bus tik didelis farsas, panašus į Libanono 1982-4 m. Kol tie laivai, yra ant vandens ir nesusidurs tarp savęs, Irakui nėra jokio pavojaus. Gal didžiausias pavojus būtų, jei jie užplauktų ant kranto.

Kas liečia arabų mases, jų neapykanta ir nepasitikėjimas Izraeliu ir Amerika yra daug didesnis negu Irako Hussein. Dauguma arabų laiko Hussein kaip modernių laikų Saladin. Ir ko ilgiau amerikoni su savo padėjėjais keps Saudi Arabia dykumose, to daugiau Hussein turės laiko įtikinti arabus,

kad Saudi karalius pardavė savo sielą „netikėjimams“ ir net pasišaukė juos ginti pranašo Muhammad kūną Medinoje ir Jo gimimo vietą Mecca, kur irgi yra šventas akmuo Kaaba Archangelo Gabrieliaus perduotas Abrahamui. Joks geras musulmonas neatleis Saudi Arabia karaliui ir jo šalininkams. Kas bus jei Hussein'ui pavyks įtikinti arabų mases atsikratyti šieichais ir emirais? Ar jie gali pasitikėti Amerika? Ar jų nelaukia Irano Sacho likimas?

Įdomu, kiek savaičių prabėgs iki amerikoni paaukos anti-Hussein šieichus ir emirus anti Irako „Saladin“, aukuro?

Vytnas

Kun. Pranas Račiūnas Maskvoje

Kaip praneša užsienio spaudos agentūros, kunigas Pranas Račiūnas yra paskirtas švento Liudviko katalikų Bažnyčios Maskvoje laikinuoju klebonu. Kunigas Račiūnas paskutinius dešimt metų buvo Šventųjų Angelų Sargų parapijos, Alytuje, Vilkaviškio vyskupijoje, klebonu. Yra gimęs prieš 71-nerius metus, kunigu buvo išventintas 1943-iais metais. Švento Liudviko bažnyčios Maskvoje klebono pareigas eis, kol bus paskirtas naujas klebonas. Kunigas Račiūnas yra buvęs Sibiro tremtinys, net šešioliką metų, nuo 1949-tųjų iki 65-ųjų metų iškalejo Vorkutos lageriuose į kuriuos buvo išvežti ir kiti nesuskaitomi lietuviai. Švento Liudviko bažnyčią Maskvoje dvidešimt dvejus metus valdęs klebonas kunigas Stanislovas Mažeika, sulaukęs 85-erių metų amžiaus, išėjo į pensiją. Kunigas

Mažeika, kaip Maskvos katalikų bažnyčios klebonas aukovo paskutines Mišias, atsiveikino su savo parapijos tikinčiaisiais, jiems pristatė savo įpėdinį, Švento Liudviko katalikų bažnyčios parapija yra vienintelė katalikų parapija Maskvoje. Neoklasikinio stiliaus bažnyčia buvo pastatyta praėjusio šimtmečio viduryje Maskvoje gyvenusiems prancizams katalikams. Dabar šiai parapijai priklauso apie 10,000-čių tikinčiųjų, daugumoje svetimšalių: užsienio kraštų diplomatų, šiaip Maskvoje dirbančių ar studijuojančių užsieniečių. Tarp parapijiečių yra taip pat nemažai lietuvių ir lenkų, o taip pat maža grupė pastaraisiais metais pakrikę rusų. Pažymėtina, kad dabar vis daugiau rusų, ypač jaunimo, švento Liudviko bažnyčioje Maskvoje priima krikštą Sakramentą.

LRTV

9 - THE AUSTRALIAN Friday August 17 1990 - 9

Russia, Lithuania to co-operate on trade

MOSCOW: As the President of the Russian Federation, Mr Boris Yeltsin, prepared for talks with the President of the Soviet Union, Mr Gorbachev, on the nation's troubled economy, Russia and the Baltic republic of Lithuania last night signed an agreement on economic co-operation and trade.

In the Lithuanian capital of Vilnius, the Prime Minister of Russia, Mr Ivan Silayev, and his Lithuanian counterpart, Ms Kazimiera Prunskiene, signed a trade and economic agreement for next year as they prepared for future talks on political relations.

The official Soviet news agency, Tass, said last night that Mr Gorbachev would in the next "few days" break his vacation in the Crimea to return to Moscow for the talks with Mr Yeltsin.

Mr Yeltsin on Wednesday broke off a tour of Russia, the biggest of the 15 Soviet republics, saying "turmoil" was developing in talks on transferring the Soviet economy to a free-market system after decades of State planning under old-style communism.

Mr Gorbachev and Mr Yeltsin agreed on August 1 to join forces to work out the transition, establishing a working group including officials of the Russian republic and the Soviet Government to draft a joint plan.

The group is due to present a final draft on September 1. Tass said that under the Russian-Lithuanian communique, the governments agreed that future economic ties should be based on mutually advantageous relations

AFP, Reuters, UPI

SAVOS KALBOS REIKŠMĖ

Rašo dr. Jonas Kunca

Lietuviškų mokyklų mokinių skaičius, bent Australijoje, eina prie kritiško taško. Šio krašto valdžia yra duosni svetimų kalbų mokyklom ir kursam. Duoda ne tik patalpas, bet apmoka ir mokytojus. Tik, aišku, kol klasėje yra mokinių skaičius pateisinąs tokias išlaidas. Pas mus jau iškilo sunkumas su norinčiais išmokyti savąją kalbą. Mažai įsirašo, o ir iš įstojusių į mokyklą gera dalis pasirodo klasėje tik retkarčiais. Lengvai gali atsitikti, kad vienur ar kitur mes prarasime australų valdžios paramą dėl mūsų pačių kaltės.

O taip yra dėl senelių, tėvų ir jaunuolių tikros lietuvių kalbos reikšmės nesupratimo. Turime seną, įdomią ir turtingą kalbą. Išeivijoje ji nublukus dėl mūsų neturėjimo ryšių su tautos kamieniu. Vartojama išėivių žodžių skaičius yra gana skurdus, ir dar daug jų yra iš vis svetimžodžiai. Po sovietine okupacija nebuvo tinkamų sąlygų kalbos tobulinimui nei pačioje Lietuvoje. Berekalingai pradėta vartoti per daug tarptautinių žodžių, kuriuos galėtumėm pakeisti gražesniais lietuviškais.

Kalbančių lietuviškai tarpe turime didelę dalį išėivių, kuriems būtų pravartu pagerinti gimtosios kalbos žinias. Ypač, taip vadinamas jaunimas, kad ir pradėjęs, žilti, galėtų nesunkiai patobulinti savo lietuvių kalbą. Gal dauguma jaunos ir vidurinės kartos išėivių lietuvių kalbos iš vis nemoka. Tai įvyko galvojant, kad ji bus nereikalinga. Tik dabar staiga viskas keičiasi. Lietuva tikrai eina link nepriklausomybės. Net ir šiuo momentu ji, bent dvasiniai, yra pusiau laisva. Mūsų tėvynė, atvirai

ariant, yra gražus miškų, ežerų, upių ir upelių kraštas. Baltijos gintaru nusėtas pajūris, Kuršių Marios, Nida, senos pilyr ir jų griuvėsiai, vienas iš seniausių Rytų Europoje universitetų ir istorinės bažnyčios - neleidžia turistui nuobodžiauti. Nuvaziavę jaunieji visi susizavi mūsų kraštu. Ankščiau galvojo, kad tai buvo tik jų tėvelių romantiškumas jų kalbos apie Lietuvos grožį. Pamatę Lietuvą supranta, kad tai maloni tiesa.

Bet aplankyti kraštą ir juo pasigrožėti, tai dar ne viskas. Reikia pažinti jo žmones. Taigi, reikia su jais susikalbėti ir tikrai juos suprasti. O tam reikalinga lietuvių kalba. Nevienas, jei ne dabar, tai netolimoj ateityj gali norėti nuvažiuoti Lietuvon ilgesniam laikui: ar kokių žinių pagilimui, tēzės paruošimui, ar

pamokyti kitus universitete, kursuose, konferencijose. O tam reikalinga kalba.

Iki šiol išėiviai gerai gyvena Vakarų kraštuose, bet ateities niekas nežinom. Kaip greitai blogėja ekonominis gyvenimas Australijoje! Nežinia, kaip ilgai tęsis gerbūvis ir S.Amerikoj, kuriai teks lenktyniauti su darbščiais japonais, kitais azijatais ir europiečiais? Gali atsitikti, kad atsigavusioj Lietuvoj neužilgo būtų daugiau galimybių materialiai geriau prasigyventi negu smunkančiuose vakaruose. Tokiu atveju kalbos mokėjimas būtų labai svarbus. Ne vien biznieriam, bet ir specialistam ir profesionalam ateityj gali susidaryti geresnės sąlygos savam krašte, tarp savų žmonių.

Šiuo momentu tikrai reikėtų visiems susidomėti lietuviškom klasėm ir ne tik į jas siųsti vaikučius, bet ir patiems nueiti pasitobulinti. Dabar, ne kada vėliau, turim sujusti, kad neprarastumėm lietuviškų kursų ir australų paramos.

Sovietų delegacijos sąrašas deryboms su Lietuva

Maskvoje paskelbtas sovietų vyriausybės delegacijos derybom su Lietuva sąstatas. Delegaciją sudaro net dvidešimt du asmenys, aukšto lygio sovietinės valdžios pareigūnai, paskirti paties prezidento Gorbačiovo pasirašytu dekretu. Delegacijai vadovauja Sovietų Sąjungos ministras pirm. Ryžkovas, nariais, tarp kitų, yra - vice ministras pirm. Maslyukov, šeši ministrai: vidaus reikalų, prekybinio laivyno, prekybai su užsieniu, geležinkelių, civilinės aviacijos ir teisingumo ministras. Delegacijoje taip pat dalyvauja

Baltarusijos respublikos ministrų tarybos pirm. Kebich, Rusijos federacinės respublikos ministrų tarybos pirm. Silaev, Sov. Sąjungos ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo viršininkas Moisejev, valstybinio banko valdybos pirm., valstybinio saugumo komiteto - KGB - pirmininko pavaduotojas, profesinių sąjungų tarybos pirm., darbo ir socialinių reikalų valstybinio komiteto pirm., nacionalinių reikalų, autonominių respublikų ir sričių komisijos pirm., finansų ministro pirmasis pavaduotojas, užsienio reikalų vice ministras, žaliavų ir technikos tiekimo valstybinio komiteto pirmininko pavaduotojas, įvairių kitų sričių specialistai. Delegacijai pavesta vesti derybas su Lietuva remiantis Lietuvos AT-bos birželio 29 dieną Lietuvos nepriklausomybės aktui ir iš jo išplaukiančiom pasekmėm paskelbtu šimto dienų moratoriumu. Pagal turimas informacijas, Lietuvos Aukščiausioji Taryba galbūt parinks lietuvių delegacijos derybom su Maskva narius. Kandidatų sąrašą sudarė Lietuvos vyriausybė. Ministrs pirmininkės atstovas Česlovas Juršėnas pasakė, kad preliminarinės derybos su sovietais galbūt prasidės už maždaug dešimties dienų. Tikli data dar nenustatyta.

Spaudos agentūros informuoja, kad Lietuvos Aukščiausioji Taryba posėdyje svarstė Rusijos federacinės respublikos prezidento Jeltsino ir ministro pirmininko Silaevo iškeltą pasiūlymą, kad Lietuva ir Rusijos respublika pasirašytų nuo 1991-ųjų metų pradžios vienerius metus galiojančią tarpusavio bendradarbiavimo sutartį. Pirmininkui Landsbergiui pasiūstame laiške Jeltsinas pažymi, kad tokia sutartis būtų naudinga abiem šalim. Tai būtų pirma autonominiai pasirašyta sutartis tarp Lietuvos ir sovietinės Rusijos respublikos. Aukščiausioji Taryba Vilniuje numato iškilingai paminėti nepriklausomos Lietuvos ir Sovietų Rusijos taikos sutarties septyniiasdešimtmetį. Šia sutartimi, kaip žinoma, Lenino vadovaujama Sov. Rusiją pripažino nepriklaomą Lietuvos valstybę, visiem laikam atsisakė bet kurių pretenzijų į Lietuvą.

LRTV

Kanados lietuvių fondas

Kanados lietuvių fondas per 26-rius veiklos metus sukaupė daugiau nei vieno milijono dolerių kapitalą. KLF yra stipriausia didžiausia ir efektingiausia Kanados lietuvių labdaros-šalpos organizacija, kurios narius sudaro tik Kanadoje gyvenantieji lietuviai. Fondą išugdė lietuvių bendruomenės idealistai veikėjai, savo laisvalaikį per 26-ius metus paaukoję šios organizacijos reikalams. Vienas iš pirmųjų, pagrindinių fondo organizatorių ir veikėjų yra dr. Antanas Pacevičius, įsijungęs į pradinį organizavimo darbą. KLF buvo įsteigtas lietuvių kultūriniam bei labdaros tikslams remti, skatinti ir ugdyti. KLF, minėdamas 87 metų rudenį 25 metų veiklos sukaktį, buvo sutelkęs 850 tūkstančių dolerių pagrindinio kapitalo, iš kurio gautų pajamų buvo paskirta 430 tūkstančių dolerių švietimo institucijoms, kultūrinei veiklai, jaunimo ir sporto organizacijoms, tautinių šokių grupėms ir dainos vienietams, spaudai ir knygų leidimui, stipendijoms studijuojančiam jaunimui. Fondas rėmė ne tik Kanados išėivijos visuomeninę-kultūrinę veiklą, bet ir lietuvių išėivių veiklą V. Vokietijoje, P.Amerikoje ir JAV lituanistines institucijas. KLF nuolatinė būstinė yra Toronto lietuvių namuose.

LRTV

Pabaltiečių pašto ženklai

Estija, Latvija ir Lietuva turės savo pašto ženklus ir pašto antspaudus, informuoja užsienio spaudos agentūros. Lietuvoje jau yra paleisti į apyvartą vokai su tautiniais simboliais, pradėdami spausdinti Lietuvos respublikos pašto ženklai. Latvija ir Estija ruošiasi artimiausiu laiku pasekti Lietuvos pavyzdžiu. Trys Pabaltijo respublikos šiomis dienomis pasirašė susitarimą, pagal kurį jų teritorijose vienodai galios tiek Lietuvos, Latvijos ir Estijos, tiek Sovietų Sąjungos pašto ženklai. Sovietiniai pašto ženklai nustos galioję Pabaltije tuomet, kai trys Pabaltijo respublikos įsijungs į Pasaulinę pašto uniją. Pagal turimas informacijas, trys Pabaltijo respublikos sutarė su sovietine valdžia, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos pašto antspaudai ir ženklai galios tikrai trijų respublikų teritorijose, bet ne Sovietų Sąjungoje. Ant laiškų ir siuntinių, siunčiamų į Sovietų Sąjungą, šiuo tarpu dar turės būti klijuojami sovietiniai pašto ženklai.

LRTV

Baltarusijos respublikos

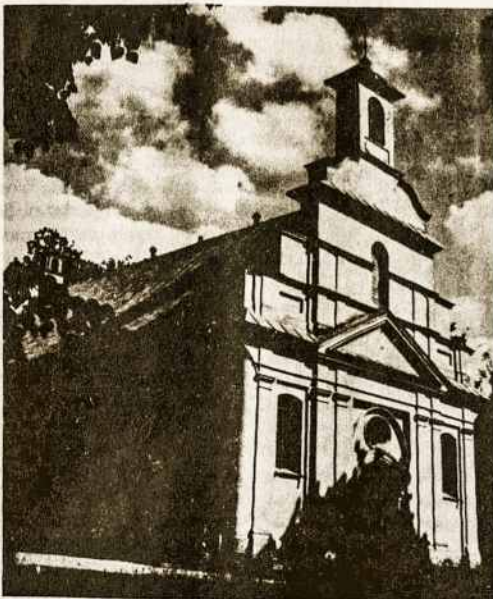
Aukščiausioji Taryba paskelbė valstybinio suverenumo deklaraciją. Joje, tarp kita ko, nurodoma, kad Baltarusijos respublika nepriklausomai santykiaus su kitomis šalimis, pati skirs generalinį prokurorą, kurį iki šiol parinkdavo Maskva, turės autonomines ginkluotąsias pajėgas ir saugumo dalinius. Suverenumo deklaracijoje taip pat sakoma, kad Baltarusijos teritorija, oro erdvė ir gamtos ištekliai nuo dabar priklausys išimtinai baltarusių tautai, kuriai niekas kitas negalės atstovauti, kaip tik Baltarusijos Aukščiausioji Taryba. Baltarusijos respublika, be to, sieks, kad iš jos teritorijos būtų pašalinti visi branduolinių ginklų ir kad respublika taptų neutralia valstybe.

Švč. Jėzaus Vardo bažnyčia

Daujėnų miestelis yra Biržų apskrityje prie Pumpėnų ir Vabalninko kelio. Vietovė gyvenama nuo senų laikų. Dabartinė mūro bažnyčia, baroko ir klasicizmo junginys, pastatyta 1803 m. Poetas kun. Jurgis Tilvytis MIC rašė: „Netoli jau Daujėnai - pradžiugina didžiai. Ant kalno bažnyčia boluoja gražiai. Dar varstas - ir Jėzus stebuklais garsus!“ Čia Švč. Jėzaus Vardo stebuklinga statula didžiam altoriuje, garsi savo malonėmis, apkabinėta padėkos ženklais. Šioje parapijoje 1873.IX.3 gimė Juozapas Skvireckas - Kauno arkivyskupas ir

metropolitas, Sv. Rašto vertėjas. Prie stebuklingosios Jėzaus statulos tikintieji šia malda sulaukdavo malonių:

-Viešpatie Jėzau Kristau, kuris esi pasakęs: prašykite ir gausite, ieškokite ir rasite, belskite ir bus jums atidaryta, leisk mums, meldžiam, kad visa širdimi, žodžiu ir darbu tave mylėtume ir niekadoms nesiliautume tavęs garbinę. Viešpatie, kuris savo apvaizda niekadoms neišleidi iš globos tų, kuriuos savo meile sutvirtini, padaryk, kad tavo šventojo vardo baimė visados turėtume ir to vardo meilę!

Kelionės išpūdžiai

Kai laikrodžio žadintuvas nuburbė 5 val. ryto rugpjūčio 6d. pradėjau ruoštis išvykai į Yarrowonga miestelį Victorijoje. Kelionė vyko traukiniu iš Melbourne Spencer St. Šioje turistinėje kelionėje dalyvavo Melbourne pensininkų valdyba su pirmininke L. Lipkevičienė, V. Jablonskienė, P. Baltutis ir išvykos organizatorius V.Sidabra. Taip pat vyko ir 2 žmonės iš Geelongo. Grupę sudarė 36 žmonės, bet vis tiek atsirado vienas miegalis, kuris mus pasivijo Yarrowongos miestelyje kitos dienos rytą. Apsistojom Mulwala „Capri“ motely, jis vienaaukštis, moderni statyba su visais patogumais, restoranu ir t.t. Ten mes dažnai maitinomės. Pro motelio didelius langus žvelgia į mus Mulwala ežaras. Dažnokai mūsų gyventojus po ilgais pasirodydavo išdresiruota baltoji antytė, kuri pašokdavo ir pabarškindavo į langą būdama alkaną. Mes visi ją buvome pamilę ir maitindavom kiekvieną dieną, norėdami ją pamatyti. Mulwala ežere plūduriuoja didelis laivas „The Paradise Queen“ su 75 keleiviais ir baru, su kurio kitos dienos rytą plaukiojame po ežerą, bangos mažos, atrodė lyg tai jis apmiręs kaip ir jo vandeny apmirę paskendę medžiai su šakomis daugelį metų, medžiuose daug įvairių paukščių: cockatoo, rosella, kookabura ir kt. randama ežere ir geros žuvis.

Vėliau važiuojame su autobusu į Mulwarą esanti pokerių mašinų klubą, kuris labai didelis su 200 pokerio mašinomis, biliardo lošimo stalais, sporto įrengimais, baru, restoranu, TV. biblioteka ir su 20 geriausių motelio kambarių. Ten mes praleidome daug valandų beloūdami su pokerio mašinomis, klausydami įvairius viliojančius garsus, žiūrėdami TV programas ir pietaudami.

Trečią dieną mes aplankėme North East seną namą 1842 metų Byramine Homestead, tai Yarrowongos pirmasis namas atnaujintas 1962 metais. Tame name gyveno ilgus metus šeima, padarytas muziejus, dar išilaukę seni daiktai, matėme visokius baldus, senoviški drabužiai ir kt., net keli kambariai užimti. Seimininkai priėmė mus turistus svetingai, pavaišindami arbata su karštomis bulkutėmis grietine ir marmalėdu. Tame kambary matėsi ant sienų, pakabinti ir geri paveikslai pardavimui, ypač mano dėmesį patraukė keli dailiai nupiešti aliejiniais dažais naminiai paukščiai, jie atrodė tartum gyvi tai 3 vištos, antis su ančiukais, jų kainos pažymėtos \$235. Matėsi ir kiti gražūs peizažai.

Pagal mūsų programą vykome į Glenrowan Tourist Centre Ned Kelly's Last Stand muziejų- teatrą. Štai ką kalba legenda, kad prieš 100 metų gyveno Australijoje didelis nusikaltėlis - plėšikas Ned Kelly; nuo Glenrowan iki Beechworth, Mansfield ir Euroa tose vietovėse ir kitur jis siautė, buvo žiaurus, negailestingas ir už jo sugavimą kaba muziejuje seni pageltę skelbimai bus sumokėta po 2.000 ir 8.000 svarų. Šis priemiestis garsina šią legendą apie gyventusią šeimą. Pats kaltininkas buvo pakartas Melbourne kalėjime 1880 metais. Muziejus ir teatras pastatytas prieš 6 metus, kainavo apie 3 mil. dolerių. Viskas įrengta kompiuterio sistema keliuose kambariuose, įrengtas ir kalėjimas. Cia kalbasi, juokiasi, bare geria, šuo

loja, armonika groja, vištos tupi ant kiaušinių ir su viščiukais, o girtuoklis miega ant stalo su cigarete, viskas padaryta gan meniškai, atrodo tartum gyvi žmonės kalba. Suvenyry parduotuvėje gausų visokių suvenyry apie Ned Kelly; daug paveikslų, net ant zeimerio piūklo ašies ir ant dvirankio piūklo aliejiniais dažais pavaizdoti gražūs vaizdai. Toje pačioje vietovėje buvo mums padarytas BBQ, o vėliau važiuojame į vyninę, ragavome nuostabaus vyno, kiti nusipirko. Vyninės kieme padarytas nuostabus paukšteliams parkas, kuriame matėsi įvairių gražių paukščių, kai kurie net auksinėmis plunksnomis. Buvo paliję, šlapia tai toliau negalėjome nueiti.

Grįžome namo į „Capri“ motelį

Dainos choro žinios

Po gražaus lietuvių reprezentavimo Pabaltiečių ruošime trėmimų minėjime ir Pavergtų Tautų savaitės pamaldose St. Andrews katedroje, „Dainos“ choras vadovaujamas jau Australijoje gimusių jaunų dirigentų, Birutės Aleknaitės ir Justino Ankaus vėl sugrįžo prie užbaigimo Dainų šventės repertuaro. Dainų šventė jau čia pat, o darbo dar yra nemažai.

Su Lietuvos atgimimu atgimė ir Dainos choras. Į chorą atėjo naujų choristų, jų tarpe olandu kilmės Joseph Blanssjar ir David Fraser, buvusio mūsų Ministerio pirm. Malcolm Fraser brolio sūnus. Abu du nauji lietuviai choristai turi gražius balsus ir yra pareigingi choristai.

„Dainos“ choras negalėtų egzistuoti jeigu nebūtų pastovių rėmėjų. Didelė dalis visuomenės ko gero neturi supratimo, kad lyja ar sniega penktadienio vakarais vyksta reguliarios repeticijos - kartais net du kartus per savaitę. Kadangi Sydnejaus choras turi ir religinį repertuarą, tai Kalėdų, Velykų ir tautinių švenčių metų choristai neturi galimybės praleisti atostogas išvažiuodami iš Sydnejaus. Kas antri metai vyksta į Dainų šventes. Ten nėra jokios atostogos, jau nekalbant apie išlaidas. Kai buvome biednesni, tai apsisistodavome pas savo draugus, ar tautiečius. Šiandien padėtis pasikeitusi ir gyventi tenka hoteliuose, moteliuose, kur kainuoja apie \$150 į dieną tik pragyvenimas. Kur parengimų bilietai ir visa kita? Tie tautiečiai kurie supranta choristų didelės išlaidas, chorą remia finansinai. Štai švešdamas jo 80 metų gimtadienį Bronius Sidlauskas siūncia „Dainos“ chorui \$50, prel. Petras Butkus savo vardo dienoje paskyrė \$100, J. ir V. Ramanauskai iš Greenacre aukoja \$50. Dėkingi esame mūsų

su skambancia daina, o vakarais vėl važiuodavom praleisti laiką su pokerio mašinomis, mankštindami pirštus ir rankas ir jau po pietų važiuvom į Benalla gelež. stotį, iš kur mus vežė į namus į Melbourne.

Nors ir varginančios tos visos kelionės, tačiau jos, atrodo yra labai naudingos. Jos parodo susidomėjimą gamta, susitikimą išsiblaškytą, susiklijavo artimesnės nuosirdesnės pažintys ir sudaro sąlygas bei progas papasakoti ir, įspūdių prisiminimus.

Ačiū, išvykos organizatoriui p.V.Sidabrai už kelintą jau suorganizuotą išvyką, rūpestingumą, gerą organizavimą, patarimus ir pagalbą nesveikuojantiems.

Tai gi pabendrausime dar kartu, pasidžiaugsime lietuviška daina.

R.Skerienė, Geelong

Jėzuitų vienuolijos jubiliejiniai metai

Jėzuitų vienuolija ruošiasi paminėti jos įkūrėjo - švento Ignoto Lojolos - jubiliejinius metus. Jie prasidės šių metų rugsėjo 27 dieną, kai sueis lygiai 450 metų nuo Jėzuitų ordino parvirtinimo, ir baigsis 1991-ais metais liepos 31-ąją, švento Ignoto gimimo penkių šimtų metų sukakties dieną.

Švento Ignoto Lojolos jubiliejinį metų progą, Popiežius Jonas Paulius II-sis specialiu laišku, prasidedančiu žodžiais „Ad maiorem Dei gloriam“, pranešė Jėzuitų vienuolijos vyriausiajam vadovui kunigui Kolvenbach, kad suteikia visuotinius atlydus visiem tikintiesiems, kurie, atlikę išpažintį, priėmę šventą komuniją ir pasimeldę Šventojo Tėvo intencija, aplankys bažnyčią ar koplyčią, susijusia su švento Ignoto gyvenimu. Tokie maldos namai yra: Švento Ignoto gimimo namuose įrengta koplyčia Lojolos mieste, Ispanijoje, kita koplyčia Maresoje, taip pat Ispanijoje, Jėzaus vardo ir švento Ignoto bažnyčios Romoje.

Be šių visam Jėzuitų ordinui bendrų bažnyčių, ordino vyresnieji įvairiuose kraštuose, susitarę su vietos vyskupais, galės prinkti tikintiesiems lengviau pasiekiamas bažnyčias, kuriose taip pat bus galima pelnyti visuotinius atlydus. Atlydai bus suteikiami švento Ignoto jubiliejinį metų pirmąją ir paskutinąją dienomis, taip pat ypatingų švento Ignoto garbei skirtų pamaldų ir maldos kelionių progą.

Kaip minėjome, švento Ignoto Lojolos jubiliejiniai metai prasidės šių metų rugsėjo 27 dieną ir baigsis ateinančiais metais liepos 31-ąją.

LRTV

Pavergtų Tautų pranešimas

Pavergtų Tautų komiteto posėdyje rugpjūčio 6 d. buvo diskutuota karo nusikaltėlių įstatymo Australijoje reikalas ir jo teisėtumas. Kadangi šis įstatymas liečia išimtinai tik žmones iš Pavergtų tautų kraštų, kurie neturi savo kraštų užnugario, bei užtarimo, PTK rado reikalo parašyti šiuo reikalu memorandumą Australijos vyriausybei ir pasiūsti nuorašus spaudai.

Minint gėdingą Molotovo-Ribentropo pakta' laisvajame pasaulyje ir Lietuvoje bus organizuojamos įvairaus pobūdžio demonstracijos.

Sydnejuje PTK organizuoja vigiliją-demonstaciją rugpjūčio 25 d., šeštadienį 12 val. prie Sovietų Konsulato Fullertons St., Woolhara. Šia proga bus įteiktas Sovietų Konsului memorandumas dėl Baltijos tautų padėties.

Kai Lietuvoje žmonės šiomis progomis renkasi šimtais tūkstančių lai nelieka nei vieno lietuviu namuose šią dieną. Parodykime veiksmams, kad mes mylime mūsų Tėvynę Lietuvą ir reikalaujame jai laisvės ir nepriklausomybės.

Si demonstracija bus žinoma, kaip Juodojo Kaspino (Black Ribbon) diena. Pasipuoškite juodais kaspinais, arba kaklaraščiais.

A.Kramilius

Liet. Bendruomenės atstovas PTK

rėmėjams.

Paskutiniu laiku mirtis išplėšė vieną iš mūsų rėmėjų Vaclovą Čilviną, ilgametį choristą Kazimierą Eirošių ir Vincą Masioką, kurio žmona atvykusi iš Lietuvos aktyviai įsijungė į chorą. Jų artimesiems mūsų gili užuojauta.

Sugrįžo po trumpų atostogų Amerikoje choro ižd. Aldona Kobakienė, kur aplankė savo gimines. Sveikiname mūsų dirigentę Birutę choristų tarpe atšventusią savo gimtadienį.

Jau pats laikas pradėti tvarkyti kelionės ir nakvynių reikalus į Dainų šventę Melbourne gale metų. Tikime, kad Lietuvos Dienų komitetas greitai laiku informuos visuomenę šiuo reikalu pateikdamas hotelių sąrašus ir sąlygas bei kainas. Tai liečia ne tik choristus, bet ir kitus kultūrinius vienetus, kurie vyksta į Lietuvos Dienas.

A.Kramilius

„Dainos“ choro sekretorius

Nori susirašynėti

Mieia redakcija,

Mes Jums rašome iš Lietuvos. Mudvi esame pusseserės, Renata ir Oksana Žiužnytės. Gyvename skirtinguose miestuose. Domimės Australija. Apie Jūsų šalį ir joje gyvenančius lietuvius sužinome iš spaudos ir televizijos. Norime susirašinėti su lietuviais, kuriems 14-17 metų ir iš jų laišku plačiau sužinoti apie Australijos lietuvių gyvenimą ir apie Australiją. O mes galėtume papasakoti apie Lietuvą. Labai būtume dėkingos, jei išspausdintumėte mūsų adresuus jaunimo skyrelyje. Iš anksto Jums dėkojame.

Mūsų adresai: Lietuva, Kaunas, Njunks 2-55, Renata Žiužnytė. Lietuva, Kėdainiai, Jubiliejaus 77, Oksana Žiužnytė.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Tautos Sventės iškilmingos pamaldos mūsų šv. Jono bažnyčioje rugsėjo 9d. sekmadienį 12 val. Visi kviečiami prie šv. Komunijos priimant už Tėvynės Lietuvos laisvę.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviams Tautos Sventės pamaldos rugsėjo 15d. šeštadienį 12 val. S.A.Sabrinskų sodyboje Moe.

Geelonge Tautos Sventės pamaldos rugsėjo 16d. sekmadienį 9.30 val. šv. Jono bažnyčioje, St. David Street, North Geelong.

E.Kablane šv. Mišių auka prisimena pernai Vokietijoje mirusią savo sesutę vienuolę dominikonę Mariją Kazimierą Jakavičiūtę OP ir jos atminimui „Tėviškės Aidams“ skyrė \$20.

Sutvirtinimo Sakramentą kas dar nėra priėmęs pranešti kapelionui. Sutvirtinimo Sakramentą mūsų šv. Jono bažnyčioje galės suteikti i Lietuvių Dienas atvykęs Tėvių Vyskupas Jo Ekscelecija Antanas Vaičius Advento IV sekmadienį.

Melbourno Klubo narių susirinkimas

Melbourno Lietuvių Klubo Valdyba praneša, kad metinio narių susirinkimo data turėjo būti atidėta. Susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio mėn. 20d. 1 val. p.p. Lietuvių Namuose. Kadangi Feliksas Sodaitis sutinka užbaigti pasitraukusio iš pareigų A. Rukšėno kadenciją, bus renkami tik trys nauji valdybos nariai. Lieka anksčiau skelbta metinio narių susirinkimo programa ir Revizijos Komisijos pranešimas. Balsuotojai galės gražinti balsavimo kortele iki rugsėjo mėn. 20d. Balsuoti turi teisę tik apsimokėję nario mokestį klubo nariai. **MLK Valdyba**

Pranešimas Šauliams

Rugsėjo 9-tą yra Tautos Sventės minėjimas. Šauliai dalyvauja šv. Jono Bažnyčioje 12 val. šventose Mišiose uniformuoti su savo vėliavomis. Šauliai renkami prie bažnyčios 11-tą valandą. Šauliams dalyvavimas būtinas.

Saulių Kuopos Valdyba

V.U.M.B.B.

Vilniaus Universiteto Bibliotekos Bičiuliai kviečiami i metinį susirinkimą sekmadienį 2-ą rugsėjo 2 val. Melbourno lietuvių namuose. Programoje: metų apžvalga, išdinininkės ir revizijos komisijos pranešimai. Laukiame senų ir naujų bičiulių. Tikimės gerų idėjų. **VUMB Bičiuliai**

Nori susirašinėti

Irutė Juškevičiūtė, 37 m. netekėjusi, muzikantė, nori susirašinėti su panašaus amžiaus užsienio lietuviu. Adresas: Taikos 154-5, Vilnius. **Irena Marčenko**, 34 m. netekėjusi, dailininkė, nori susirašinėti su panašaus amžiaus užsienio lietuviu. Adresas: Taikos pr. 74-51, Kaunas.

RAŠOTE TESTAMENTĄ? Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“. Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šaukia. Būk apaštalas spaudoje „Tėviškės Aiduose“.

Bronė Jankienė Geelonge savo vyro a.a. Vaclovo Jankaus mirties 25 metų sukaktyje prisiminė šv. Mišių auka rugpjūčio 22 d.

Sydney

Aukokim Tėvynei ir maldas

Nuoširdžiom aukom norim Tėvynei padėti, tik reikia, kad tos aukos taikliai nueitų bei tiksliai būtų panaudotos. Bet mūsų broliai Tėvynėj prašo mus ir dvasinės pagalbos - ypač mūsų maldų.

Gausios minios suplauks prie Marijos ir Tautos Sventėje - ypač Marijos šventovėj Siluovoj. Bet ir mes pajuskime tą dvasinio pakilimo pulsą ir čia, kad ir už tolių būdami - junkimės lyg dvasios rankomis, o ypač siųskime ir savo nepaliaujamų maldų dovanas: datų šv. Mišių ir Komunijų už mūsų Tėvynę!

Marijos ir Tautos Sventė Sydney bus sekmadienį - rugsėjo 9d. Prasidės iškilmingomis pamaldomis St. Joachim's bažnyčioje Lidcombe 11.30val. Religines ir tautines giesmes atliks „Dainos“ choras, vadovaujant Birutei Aleknaitei, vargonuojant Justinui Ankiui.

Kuo iškilmingiau švėskime ją ypač šiais metais - gausiai dalyvaukim šiose pamaldose ir minėjime, pasipuošę tautiniais ženklais ir vėliavom. Pasikvieskime ir savo draugus svetimtaučius kad ir jie pajustų mūsų gyvą - dvasinę jungtį su Tėvyne Lietuva. Antroji dalis: Minėjimas Bankstowne Lietuvių Namuose 2.30 val. popietų. **Prel.P. Butkus**

Melbournas

Tautos Sventė

Minėjimas įvyks ru gsejo 9d. Iškilmingos pamaldos Sv. Jono bažnyčioje. 12 va. Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavom. 2 val. 30min. Aktas Lietuvių Namuose. Kalbą pasakys Albinas Pocius. Seks meninė dalis. **ALB Melbourno Apylinkės Valdyba**

Pranešimas

Melbourno Pensininkams

Rugsėjo 11d. antradienį 12val. yra šaukiamas Pensininkų susirinkimas Lietuvių Namuose.

Rugsėjo 13d. yra organizuojama vienos dienos išvyka i Corowa. Autobusas išeis 7.30 val. ryte nuo Gas & Fuel pastato Flinders st. Pakelyje autobusas sustos prie Lietuvių Namų. Norintieji dalyvauti šioje išvykoje, prašome registruotis pas Vincą Sidabrą telef. 830.5084. **Pensininkų Valdyba**

Aukos

Liet. Taut. Olimpiniam Komitetui Adelaidės LKVS Ramovės skyriaus surengtame Dariaus ir Girėno skrydžio minėjime aukoj: \$20 - I. Taunys, po \$10 J.V.Vosyliai, A.Vitkūnas, po \$5 J.Kazla, K.Puidokas, P.Kuisys. Z.Stonkus (Adelaidė) - \$20. LTOK-to vardu nuoširdžiai dėkoju visiems atkotojams.

J.Jonavičius, Atstovas Australijoje

Australijos Lietuvių Dienos

MELBOURNE 1990 AUSTRALIA

Kur apsistosime Melbourne?

Esame susitarę dėl papi ginto apsisistojimo kainų atvykusiems i Australijos Lietuvių Dienas.

Royal Gardens, Royal Lane, Fitzroy Vic. 3065. Puikūs pilnai įrengti aptarnaujami butai. Virtuvė, indai, lėkštės ir t.t.

i) Vieno miegamojo butas (talpina 2-3 žmones). Kaina \$115 dienai.

ii) Dviejų miegamųjų butas (talpina 4-5 žmones). Kaina \$140 dienai.

iii) Trijų miegamųjų butas (talpina 6-7 žmones) Kaina \$170 dienai.

iv) „Town house“ (talpina 6-7 žmones). Kaina \$195 dienai.

The Drummond, 371 Drummond St., Carlton Vic. 3053. Pilnai įrengti butai su virtuvėle ir visais patogumais.

i) „Studio apartment“, arba vieno kambario butas (talpina 2 žmones).. Kaina \$60 dienai.

ii) Vieno miegamojo butas (talpina 2-3 žmones). Kaina \$80 dienai.

Galima i kiekvieną butą įdėti dar vieną lovą primokant \$15 dienai.

Užsisakyti butus reikia patiems, kiek galime anksčiau. Abidvi vietos yra šalia Melbourne miesto centro. Kreiptis i Barry Harasymenko, telefonas 419 9888, be užmiestinio mokestio 008 334 033. Fax 416-0451. Cia nurodytos kainos yra už butą ir tikiai atvykstantiems i Lietuvių Dienas. Atsiskaitoma prieš išvažiuojant.

Norintiems apsisistoti pajūtryje, 10 minučių nuo miesto centro, siūlome St. Kilda York Lodge (holiday flats), 31 York St., St. Kilda Vic. 3182. Telefonas : Mrs. Damby, 534-4421, 836-8177. Fax 836-9070. Užsisakyti patiems, patariame kiek galima anksčiau.

Gera i įrengti butai, virtuvė, indai, paklodės ir t.t. Bendro naudojimo skalbykla. Dviejų miegamųjų butas talpina 4 gyventojus ir keturių miegamųjų „penthouse“ talpina 10 žmonių. Dviejų miegamųjų buto kaina savaitei \$448 ir penthouse \$1120 savaitei. Pilnai užpildžius butus kaina tampa \$112 asmeniui i savaite, reiskia \$16 i dieną. Nuomuojuama savitėmis. Atvykus reikia sumokėti \$500 žalos rizikos užstatą (bond). Šio užstato savininkai neįneša i banko sąskaitą ir čekį grąžina, žalai neįvykus, nuomai pasibaigus. Atvykstantiems i ALD, savitarpyje susitarus, užtenka vieno užstato už visus išnuomuotus butus.

Apsistojimo Melbourne informacijos (ne užsakymų) reikalais prašom kreiptis i Nijolę Kairaitienę, 1 Sherwood Ct., East Doncaster Vic. 3109, telefonas 842 3403.

ALD Informacija

Atsiųsta paminėti

Varpas - žurnalas Tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuviybei, Nr 25, 1990 m. Leidžia Varpininkų Filisterių draugija Cikagoje. Leidinio kaina \$5, psl. 223. turinyje aktualių politinių straipsnių: paties žurnalo redaktoriaus Antano Kučio: „Taip kėlėsi Lietuva 1918 m.“, Dr. Aleksandras Vasiliauskas - Vilniaus universiteto profesorius, rašo apie Lietuvos ekonominio savarankiškumo plėtojimo problemas; buvęs sąžinės kalinys Dr. Algirdas Statkevičius - „Dabarties tragizmas ir išsigelbėjimo strategija“; Juozas Vaišnoras, buvęs Lietuvos finansų ministeris, jau miręs, jo straipsnis „Lietuvos aukso likimas“ - atskleidžia sovietų smurtą ir kaip dalis aukso buvo išgelbėta.

Žurnalo ir kiti įdomūs straipsniai.

Tėvynės Sargas - 1990 m. Nr 1(73). Leidžia Popiežiaus Leono XIII Literatūrinis Fondas. Redaktorius Algirdas J.Kasulaitis. Administracija: Pranas Razgaitis, 6755 Parkgate Oval, Seven Hills, Ohio 44131, USA. Kr. Kazys Sidlauskas rašo apie neužmirštamą Mykolą Krupavičių jo mirties 20 m. sukaktyje. Viktoras Petkus, Sovietų kalėjimuose išbuvęs virš 25 metus, kalbėjo Lietuvos Krikščionių Demokratų sąjungos suvažiavime Cikagoje 1989 m. rugsėjo 2-3; Pr.Povilaitis „52 tautos pasisako už Nepriklausomą Lietuvą“; Politinio gyvenimo etika. Lietuvių krikščionims demokratams veiklos uždavinius ryškiai nusako naujasis pirmininkas prof. Dr. C.Masaitis straipsnyje „Galutinis tikslas - visiška krašto laisvė“.

Antras knygų krovynys iš JAV-bių

Iš Jungtinių Amerikos Valstybių i Lietuvą yra pasiųstas jau antras knygų krovynys - dvidešimties tonų konteineris su religinio ir mokslinio turinio knygomis, lietuviškų žurnalų komplektais ir tt. Krovinį sudaro daugiau negu 1270 dežių su apie keturisdešimt septyniais tūkstančiais knygų. Tarp jų daugiausiai yra „Krikščionis Gyvenime“ knygų serijoje išleisti veikalai, kuriuos paaukojo leidykla ir Lietuvių Katalikų mokslo akademija, tikslųjų mokslų knygos anglų kalba iš garsiojo Massachusetts Technologijos instituto, žurnalų „Aidai“, „Laiškai Lietuviam“ ir kitų komplektai. Pasiųstų knygų vertė siekia apie tris šimtus tūkstančių dolerių.

Konteineris su knygomis iš Bostono laivu pasiųstas i Hamburgą, iš kur sunkvežimiu per Vokietiją ir Lenkiją bus gabenamas i Kauną Caritas organizacijos adresu. Siuntą koordinavo ALK'os muziejaus, Putnape, direktorius kunigas Rapalas Krasauskas ir „Krikščionis Gyvenime“ leidyklos vedėjas prelatas Vytautas Balčiūnas. Persiuntimu rūpinasi Lietuvių Katalikų Religinė šalpa.

Pažymėtina, kad Religinės šalpos rūpesčiu, pirmasis knygų krovynys iš New Yorko per Hamburgą i Lietuvą buvo pasiųstas liepos dvyliką dieną. Kauną turėtų pasiekti rugpjūčio septintąja. Šių metų rudenį iš Amerikos i Lietuvą numatoma pasiųsti trečią knygų krovinį. **(LIC)**

SPORTINĖS NAUJIENOS

Rugpjūčio 22-trą dieną į Sydnėjų atskrenda 15-ka Lietuvos slidininkų, dalyvauti tradicinėje Australijos lietuvių žiemos sporto šventėje. Svečių tarpe yra du olimpiniai čempionai, tai Vida Vencienė ir Algimantas Salna. Šių metų žiemos sporto šventę ruošia Melbourne „Varpo“ klubas, kai Sydnėjuje jie yra sporto klubo „Kovo“ svečiai ir čia Lietuvių Klube susipažinimo vakarienės metu, labai maloniai su svečiais bus susipažinta ir pabendrauta, Sydnėjaus lietuvių ir ypatingai koviečiai sveikina svečius ir linki jiems geros kloties Australijoje.

Lietuvos populiariam „Sporto“ laikrašty tilpo kovo paukščio paveikslas nuotrauka, kuris Lietuvoje buvo nupieštas dailininkės Laimos Barisaitės ir, vėliau Sydnėjuje, didelį paveikslą padarė mūsų žymioji dailininkė Lika Kraucevičiūtė-Gruzeff. „Sporto“ nuotraukoje paveikslą įteikia buvęs „Kovo“ pirmininkas Don Atkinson dabartiniam pirmininkui Edžiui Lašaičiui, plačiau aprašant ir apie Sydnėjaus „Kovo“ klubą. Paveikslas kabo Sydnėjaus Lietuvių Klubo sporto kambaryje.

Bostone, Amerikoje vyko jubiliejinės 40-sios S.Amerikos sporto žaidynės. Jose dalyvavo 16 Amerikos ir Kanados lietuvių klubų ir apie 500 sportininkų. Žaidynes organizavo Bostono „Grandies“ sporto klubas, kuriam labai energingai jau daug metų vadovauja ir Australijos lietuviams sportininkams gerai pažįstamas pirmininkas inž. Vytautas Eikinas. Pirmą kartą S.Amerikos lietuvių sporto žaidynėse dalyvavo ir Kauno „Neries“ klubo moterų tinklinio komanda ir keletas Kauno „Pluošto“ sportininkų. Oficialiosios dalies metu sveikinimo žodį tarė šioje šventėje dalyvavęs dabar labai populiaraus Lietuvos laikraščio „Gimtas Kraštas“ redaktorius A.Cekuolis, Kauno „Neries“ ir „Pluošto“ vadovai V.Mažeika ir S.Tokeris. Lietuvos Taut. Olimp. K-to narys A.Kalanta ir SALFAS vicepirmininkas V.Grybauskas. Susikaupimo minutė buvo pagerbtas automobilio nelaimėje žuvęs „Grandies“ sportininkas J.Abraitis ir jo tėvas buvo įteikta sūnaus

sportinė uniforma. Taip pat buvo pagerbti keturi už Lietuvos laisvę susidėginę lietuvių ir uždegto keturiuos žvakutes buvo nugabenta į Vašingtone vykusias demonstracijas, kuriose dalyvavo ir Kauno „Neries“ tinklininkės. Prieš baigines krepšinio rungtynes susitiko Kauno „Neries“ tinklininkės su Amerikos lietuvių tinklinio rinktine. Kaunietės, būdamos ir fiziniai pajėgesnės, aukštesnės ir turėdamos daug geresnį žaidimo lygį, gana lengvai nugalėjo Amerikos lietuvaiteis. Vyrų baigėje žaidė

Cikaga su Bostonu ir laimėjo Bostono „Grandis“. Krepšinyje antrus metus iš eilės New Yorko „Atletų“ vyrai su žinomuoju Simkum ir iš Lietuvos čia studijuojančiu Karnišovu, labai lengvai baigėje 105:57 nugalėjo Cikagos „Nerį“.

Lietuvoje viešėjo S.Dakotos indėnų vyrų ir merginų krepšinio komandos ir žaidė eilę rungtynių. Tai nebuvo stiprios komandos, bet indėnų sporto vadovai pareiškė spaudai, kad ir jie, kaip ir lietuvių, kovoja dėl savo laisvės.

Antanas Laukaitis

GLSK „Vyčio“ metinis susirinkimas

GLSK „Vyčio“ metinis susirinkimas įvyko š.m. liepos mėnesį 29 dieną pagal anksčiau paskelbtą dienotvarkę.

Į susirinkimą suvažiavo net 17 narių bei rėmėjų, įskaitant septynių asmenų pereitų metų valdybą, bet pažanga padaryta, pernai dalyvavo tik 16. Susirinkimą atidarė pereitų metų valdybos pirmininkas Stasys Sutas jr. Pasveikinęs visus susirinkusius, įprezidiumą pakvietė pirmininkauti Otto Schrederį ir sekretoriauti Irta Valodkienę.

Pirmininko pranešime Stasys apšvietė susirinkimo dalyvių praeitų metų klubo veiklą. Buvo suruoštas metinis balius, metinė iešminė, jaunimui krepšinio varžybos ir iešminė, ir bowling vakaras. Krepšinio varžybose žaidė vyrų komanda, laimėdama pirmą vietą antroje divizijoje ir moterų komanda trečiojoje divizijoje. Klubas dalyvavo 39 sporto šventėje Adelaidėje su 16 sportininkų, kur sudėtinę jaunių komanda iš Vyčio ir Varpo laimėjo pirmą vietą.

Dabartinių metų už Vyčio klubą žaidžia penkios komandos: maišyta komanda žem. 10 metų (mergaitės ir berniukai), mergaičių žem. 12 metų, berniukų žem. 12 metų, moterys antroje divizijoje ir vyrai A Reserve. Visi sportininkai ruošiasi artėjančiai 40-tai jubiliejeinei sporto šventei, kuri įvyks Melbourne šių metų gale.

Baigdamas, pirmininkas padėkojo savo valdybos nariams už įdėtą darbą ir draugišką bendradarbiavimą.

Įždininko pranešimas buvo šiek

ties liūdnesnis. Nors teoretiškai klubo kasa geram stovy, bet nežinia kaip išeis su ta nelemta Pyramid Building Society.

Geelongo lietuvių apylinkės valdybos revizijos komisija rado kasininko knygas tvarkingai vedamas ir visas pajamos ir išlaidos buvo dokumentais pagrįstos.

Nauja valdyba buvo renkama dviejų metų kadencijai todėl, kad sekančių metų gale (1991) ji turės praveisti 41-mąją Sporto Šventę Geelonge. Kadangi dalyvių skaičius susirinkime buvo mažas, prezidiumo pirmininkas Otto Schrederis pasiūlė susirinkimui, kad senoji valdyba būtų pasilikti sekantiems dviem metams. Buvusiems nariams sutikus, ši pasiūlymą susirinkimas vienbalsiai priėmė ir patvirtino.

Naujos valdybos narių pareigos pasilieka tos pačios: Stasys Sutas - pirmininkas, Gene Valaitienė - vice-pirmininkė, Liudas Bungarda - išdininkas, Edita Ratajczak - parengiamas, Irta Valodkienė - spauda ir radija ir Kaja Starinskas - sekretorius. Visus raštus prašome siųsti sekretoriui, 35 Sharp St., Newtown, Vic., 3220.

Per klausimus ir sumanymus buvo perskaitytas Jurgio Jonavičiaus raštas, kur buvo kreipiamasi į Geelongo Lietuvius piniginių aukų padėti Lietuvos Tautiniam Olimpiniam Komitetui atgauti tarptautinį Lietuvos pripažinimą, kad leistų Lietuvai dalyvauti sekančiojo olimpijados Barcelonoje. Iš čia susirinkusių buvo suaukota virš \$100, aciu labai Toliau aukas priima Irta Valodkienė ir Kaja Starinskas.

Dar, buvusi valdyba susirinkimo dėmesiui pranešė, kad 1991 m. Sporto Šventė ruošos darbai jau pradėti ir salė Naujų Metų sutikimui yra užsakyta, tai Corio Centennial Hall. Neatsiradus daugiau klausimų bei sumanymų, prezidiumo pirmininkas padėkojo visiem už atsilankymą ir palinkėjo valdybai sėkmės sekantiems dviem metams ir susirinkimą uždarė sugiedant Tautos Himną. Po to sekė normalios diskusijos prie kavos ir užkandžių.

k.s.

„Santaros-Sviesos“ knygų leidykla, Cikagoje, išleido istoriko Vinco Trumpos studiją „Lietuva XIX-ame amžiuje“. Siame savo veikle istorikas Vincas Trumpa atskleidžia XIX-ame amžiuje brendusį lietuvių tautinį atgimimą iki Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1918-ais metais.

Lietuvos radijo nauja valandėlė

Nuo šių metų sekminių per antrąją Lietuvos radijo programą transliuojama nauja radijo valandėlė „Dievo Žodis - kasdieniniai skaitymai“. Ji perduodama kasrytą septintą valandą. Naujoji radijo valandėlė tai tartum rytinė malda - apmąstymas. Laida pradėdama Vilniaus arkikatedros - bazilikos grigalistų lotyniškai atliekama „Tėve Mūsų“ malda, skaitomos Svento Rašto ištraukos, kurias trumpai komentuoją kunigas Domininkas Valentis. Laida užbaigiama grigalistų „Ave Maria“. Laidas rengia grupė asmenų, tarp jų dailininkas Vaidotas Žukas, Marius ir Nida Norkūnai. Neseniai šioje radijo laidoje buvo paskelbtas grupės intelektualų, dvasininkų, kultūrininkų, dailininkų ir kitų pasirašytas atviras laiškas, kuriame kviečiama susitūpinti religinės kultūros atgaivinimu Lietuvoje, pakelti religinio meno lygį pagal lietuvių bažnytinio meno ir unikalaus religinio liaudies meno didžias tradicijas.

LRTV

Latvijoje ekonominių reformų programa

Latvijos vyriausybė parengė ekonominių reformų programą ir ją pateikė svarstyti krašto Parlamentui. Pagal šią ekonominės reformos programą numatoma Latvijoje įvesti privatinę smulkiąją prekybą, buitinio aptarnavimo sistemą. Ekonominės reformos pasekmėje, galbūt, padidės bedarbių skaičius, bet Latvijos vyriausybės įsitikinimu reforma padės atgaivinti Latvijos ekonomiką. Reforma bus vykdoma turint tikslą - atkurti nepriklausomą valstybę. Pagal spaudos agentūrų skelbiamas informacijas, Latvijos vyriausybė taip pat pareikalaujanti, kad Sovietų Sąjunga atlygintų visus Latvijai padarytus nuostolius, kad visasajunginės pramonės įmonės ir kitas visasajunginis nejudomas turtas Latvijoje būtų perduotas latvių valdžiai, kad Sov. Sąjunga pripažintų Latvijos respublikai vykdomosios valdžios, įstatymų leidybos galią ir teismų autonomiją savoje teritorijoje.

LRTV

Lietuvos kariniai daliniai

Lietuvos Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą, kuriuo yra įsteigiami Lietuvos autonominiai kariniai daliniai ir civilinė tarnyba tiem jaunuoliam, kurie sąžinės sumetimais atsisako tarnauti kariniuose daliniuose. Pagal priimtąjį įstatymą, karinė arba civilinė tarnyba bus privaloma visiem lietuviams jaunuoliam, kuriem bus suėję 19-ka metų amžiaus. Tarnybos trukmė bus dvylika mėnesių. Prievolinkai bus pašaukti tarnauti Lietuvos pasienio apsaugos, vidaus reikalų ministerijos, gaisrininkų daliniuose. Sąžinės sumetimais karinę tarnybą atsisakantys atlikti prievolinkai dvylika mėnesių tarnaus Lietuvos valstybiniuose darbo ir žmonių pagalbos daliniuose. Karinio išsilavinimo neturintiem aukštųjų mokyklų studentam karinė prievolė bus trumpinti šešiais mėnesiais. Autonominiai Lietuvos kariniai daliniai yra įsteigiami, sakoma įstatyme, Lietuvos teritorijos apsaugojimui. Lietuvos AT-bos priimtas karinės arba civilinės prievolės įstatymas įsigalios šių metų pabaigoje.

LRTV

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

KLUBO VALANDOS:

Pirmd., trečiad., ketvird.,	5	-	10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS			
Penktadieniais	5	-	11.30 val.
Šeštadieniais	2	-	12.30 val.
Sekmdadieniais	12.30	-	10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad	nuo	6. val.
Sekmdadieniais	nuo	1. val.

ŠVEDISKAS STALAS. SMORGASBORD.

Skanus ir pigus valgis klekvienu TREČIADIENI| nuo 6.00 iki 8.00 val. Kaina \$6.
SEŠTADIENI| nuo 1.00 iki 3.00 val. Kaina \$4.

Seimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasitelrauti? Skambinkite 708 1414.